

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas (2022-2027), met inbegrip van het maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen, de herziene zoneringsplannen en de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen

- Definitieve goedkeuring

Investeren in gezonde watersystemen is investeren in onze toekomst. Gezonde watersystemen stellen ons in staat om veilig drinkwater en voedsel te produceren, verzekeren bedrijven van voldoende proces- en koelwater en helpen landbouwers om de bodems vruchtbaar te houden. Ook de natuur en biodiversiteit winnen erbij. Meer soorten vinden er een plek om te leven en zich voort te planten. Schone en natuurlijke wateren zijn dus onmisbaar als we onze natuur alle kansen willen geven.

Bovendien kent een gezond, natuurlijk watersysteem een hoog zelfzuiverend vermogen en vormt het een bijkomende bescherming tegen droogte en overstromingen. Door waterlopen te herstellen, sparen we dus kosten uit. Gezonde watersystemen zijn ook goed voor onze gezondheid en de economie. Water nodigt uit tot sport en ontspanning, zorgt voor verkoeling op een warme zomerdag, en laat stadscentra en buurten opnieuw opbloeien.

In uitvoering van de Europese kaderrichtlijn Water en de overstromingsrichtlijn moeten de lidstaten plannen opmaken. Vlaanderen heeft er voor geopteerd om dit geïntegreerd aan te pakken via de stroomgebiedbeheerplannen.

Dit ontwerpbesluit stelt de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas voor de periode 2022-2027 vast. De plannen formuleren maatregelen en acties om de toestand van de watersystemen te verbeteren en de overstromingsrisico's en waterschaarste- en droogterisico's te beheren. Via de 'De Grote STROOMversnelling' legt de Vlaamse Regering bovendien bijkomende acties en de beleidsvisie vast hoe er op verschillende grote werven bijgestuurd zal worden en vaart gemaakt kan worden richting gezonde waterlopen in Vlaanderen.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2022-2027 (hierna afgekort als SGBP) kennen hun decretale grondslag in het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, dat omzetting geeft aan de Europese kaderrichtlijn Water en de “dochterrichtlijnen” inzake prioritair stoffen en de bescherming van het grondwater en aan de Europese Overstromingsrichtlijn. De herziene zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen die onderdeel vormen van de SGBP hebben hun juridische basis in het Zoneringsbesluit van 10 maart 2006.

Zowel het Vlaams Regeerakkoord 2019 als de Beleidsnota Omgeving 2019-2024 hebben aandacht voor de SGBP 2022-2027 en formuleren het voornemen om alles in het werk te stellen om de Europese kwaliteitsdoelstellingen te realiseren volgens de Europees gestelde timing. Ze maken daarbij duidelijk dat hiertoe ook inspanningen van andere beleidsdomeinen verwacht worden.

Uit het Regeerakkoord: “We stellen alles in het werk om de Europese kwaliteitsdoelstellingen te realiseren volgens de Europees gestelde timing. In derde generatie stroomgebiedbeheerplannen brengen we de belangrijkste bronnen van verontreiniging in beeld en pakken die aan. Het principe “de vervuiler betaalt” staat daarbij centraal. We werken overstorten weg om piekvervuiling vanuit de riolen te voorkomen. We stemmen het mestbeleid, het erosiebeleid en het nieuwe landbouwbeleid maximaal af op de stroomgebiedbeheerplannen.”

De SGBP 2022-2027 geven invulling aan de visie voor het integraal waterbeleid die de Vlaamse Regering uittekende in de op 3 april 2020 vastgestelde waterbeleidsnota. En met de integratie van de acties die invulling geven aan de Blue Deal dragen de SGBP ook bij aan het relanceplan Vlaamse Veerkracht.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 3 mei 2022.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 10 mei 2022 en verleend op 1 juli 2022.

2 INHOUD

A. CONTEXT

De stroomgebiedbeheerplannen (SGBP) voor de Schelde en de Maas (2022-2027) formuleren, vertrekkende van een toestandsanalyse en een visie, maatregelen en acties om de toestand van de watersystemen te verbeteren en de overstromingsrisico's en waterschaarste- en droogterisico's te beheersen. Aan de basis liggen de Europese kaderrichtlijn Water (incl. de docterrichtlijnen inzake prioritair stoffen en de bescherming van het grondwater) en de Europese Overstromingsrichtlijn die omgezet zijn via het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, en voorzien in de opmaak en de zesjaarlijkse herziening van respectievelijk stroomgebiedbeheerplannen en overstromingsrisicobeheerplannen.

De voorliggende SGBP bevatten de derde generatie stroomgebiedbeheerplannen en de tweede generatie overstromingsrisicobeheerplannen.

De SGBP 2022-2027 hebben betrekking op de Vlaamse delen van de internationale stroomgebieds-districten voor Schelde en Maas. Binnen de internationale riviercommissies voor de Schelde (ISC) en de Maas (IMC) wordt ook een overkoepelend deel voor de internationale stroomgebiedsdistricten voor respectievelijk de Schelde en de Maas opgemaakt, dat samen met de SGBP aan de Europese Commissie zal overgemaakt worden.

De SGBP 2022-2027 bestaan uit verschillende plandelen:

- een beheerplan voor de Vlaamse delen van de internationale stroomgebiedsdistricten van de Schelde en van de Maas;
- elf bekken-specifieke delen;
- zes grondwatersysteem-specifieke delen;
- een maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen;
- herziene zoneringsplannen en herziene gebiedsdekkende uitvoeringsplannen per gemeente.

De overstromingsrisicobeheerplannen in uitvoering van de Europese Overstromingsrichtlijn vormen geen afzonderlijke plandelen maar zijn geïntegreerd in het “beheerplan Vlaamse deel”, de “bekken-specifieke delen” en het “maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen”. In diezelfde plandelen is voor het eerst ook een waterschaarste- en droogterisicobeheerplan geïntegreerd, met o.m. de initiatieven in het kader van de Blue Deal.

B. DOELSTELLINGEN EN INHOUD

Met de SGBP 2022-2027 willen we de komende jaren, samen met alle waterbeheerders, waterbedrijven, andere Vlaamse overheidsdiensten, lokale besturen en watergebruikers, de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater verbeteren en het risico op overstromingen en waterschaarste door droogte verminderen.

Tegen 2027 moeten het oppervlaktewater en het grondwater een goede watertoestand hebben, tenzij afwijkingen hierop gemotiveerd worden, dat stelt de Europese kaderrichtlijn Water. De Europese Overstromingsrichtlijn heeft het beperken van de negatieve gevolgen van overstromingen voor de gezondheid van de mens, het milieu, het culturele erfgoed en de economische bedrijvigheid tot doel. Beide richtlijnen vragen aan de lidstaten om hiertoe gepaste maatregelen te nemen. Daarnaast hebben voorbije droge zomers duidelijk gemaakt dat ook bijkomende initiatieven nodig zijn om de droogterisico's beheersbaar te houden.

Hierna volgt op hoofdlijnen een beschrijving van de inhoud van de SGBP 2022-2027. Voor meer detail over de analyses, methodieken, beoordelingen, visies, acties en maatregelen wordt verwezen naar de plannen zelf (zie bijlagen) en de niet-technische samenvatting die de grote lijnen van de plannen samenvat (zie bijlage).

2.1.1 Beheerplan Vlaams deel

Het beheerplan voor de Vlaamse delen van de internationale stroomgebiedsdistricten van Schelde en Maas beschrijft en analyseert de toestand van de Vlaamse waterlichamen, dat zijn de grotere waterlopen en kanalen, en van het grondwater.

Er wordt nagegaan wat de invloed is van menselijke activiteiten op het oppervlaktewater en het grondwater. Er is ook een economische analyse opgenomen van de waterdiensten: productie, distributie en transport van drinkwater en de sanering van afvalwater. De analyse vormt de basis voor een waterprijnsbeleid waarbij de watergebruiker/watervervuiler een redelijke bijdrage levert in de waterkosten.

De te bereiken goede watertoestand wordt geconcretiseerd in milieudoelstellingen voor oppervlakte- en grondwater. De actuele toestand van het watersysteem wordt getoetst aan die doelstellingen en indien de goede toestand nog niet gehaald wordt, wordt een afwijking gemotiveerd.

Rekening houdend met de doelafstand worden waterlichamen geprioriteerd en plandoelstellingen geformuleerd.

2.1.2 Bekkenspecifieke delen

De elf bekkenspecifieke delen focussen op het oppervlaktewater in het bekken en hebben aandacht voor zowel de grotere waterlopen en watervlakken (Vlaamse waterlichamen) als de kleinere beken (lokale waterlichamen).

De bekkenspecifieke delen beschrijven de algemene kenmerken van het bekken en de belangrijkste economische sectoren in het bekken. De weergave van de drukken, de invloed van de sectoren op het watersysteem (en omgekeerd) en de beoordeling van de toestand op het vlak van waterkwaliteit en waterkwantiteit vormen de basis voor de uitwerking van een visie die ingaat op de algemene en op de gebiedsgerichte uitdagingen en kansen voor het bekken en voor waterlichaamspecifieke acties die invulling geven aan die visie.

2.1.3 Grondwatersysteemspecifieke delen

De zes grondwatersysteemspecifieke delen gaan dieper in op de grondwaterkwantiteit en op de chemische kwaliteit van de grondwaterlichamen binnen het grondwatersysteem. Naast de huidige toestand wordt ook de manier waarop de toestand evolueert, de trend, bekeken.

Voor bedreigde of verontreinigde watervoerende lagen worden herstelprogramma's opgezet. Het gaat bijvoorbeeld om gespannen watervoerende lagen die door overmatig pompen sterk aan uitputting onderhevig zijn. Concrete acties die uit de herstelprogramma's voortvloeien, staan in de grondwatersysteemspecifieke delen.

2.1.4 Maatregelenprogramma

Het maatregelenprogramma bevat de voorgestelde acties om de toestand van de watersystemen te verbeteren of de overstromingsrisico's en de waterschaarste- en droogterisico's beter te beheeren. De generieke acties staan in het maatregelenprogramma zelf. De gebiedspecifieke of waterlichaamspecifieke acties staan in de bekkenspecifieke delen en grondwatersysteemspecifieke delen.

Acties zijn ingedeeld onder een maatregel/maatregelengroep in functie van het hoofddoel van de actie, maar vanuit de integrale benadering wordt zoveel mogelijk gewerkt met acties die bijdragen aan meerdere doelstellingen.

Groep 1	Europese wetgeving
Groep 2	Kostenterugwinningsbeginsel en vervuiler-betaalt-beginsel
Groep 3	Duurzaam watergebruik
Groep 4A	Beschermde en waterrijke gebieden – gedeelte grondwater
Groep 4B	Beschermde en waterrijke gebieden – gedeelte oppervlaktewater
Groep 5A	Kwantiteit grondwater
Groep 5B	Kwantiteit oppervlaktewater
Groep 6	Overstromingen
Groep 7A	Verontreiniging grondwater
Groep 7B	Verontreiniging oppervlaktewater
Groep 8A	Hydromorfologie
Groep 8B	Waterbodems
Groep 9	Andere maatregelen

Maatregelen en acties die invulling geven aan het bereiken van de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water zijn terug te vinden in de maatregelengroepen 1 t/m 4, 5A en 7 t/m 9. Maatregelen en acties voor het terugdringen van de overstromingsrisico's staan in maatregelengroep 6. Maatregelen en acties die bijdragen aan het verminderen van waterschaarste en droogte komen in de verschillende maatregelengroepen terug en hebben het label 'Blue deal' meegekregen.

Verder beschrijft het programma hoe de selectie en prioritering van de acties is gebeurd en wat de totale kostprijs is. Voor de acties die uitvoering geven aan de kaderrichtlijn Water worden in een disproportionaliteitsanalyse de kosten, baten en de betaalbaarheid van de acties geëvalueerd.

2.1.5 Zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen

Een zoneringsplan toont waar collectieve sanering ligt en waar verplicht op de riolering moet aangesloten worden, waar in de toekomst collectieve sanering zal aangelegd worden en waar individuele zuivering nodig is. De herziene zoneringsplannen zijn aangepast aan de voortgang op het terrein en aan nieuwe visies.

Een gebiedsdekkend uitvoeringsplan regelt de uitvoering en de timing van de gemeentelijke en bovengemeentelijke saneringsprojecten en stemt de projecten op elkaar af. In de herziene gebiedsdekkende uitvoeringsplannen is de basisprioritering verfijnd aan de hand van een resultaatgericht kader via de reductiedoelen voor stikstof en fosfor (zie verder, punt 2.1.10).

C. OPMAAKPROCES

Volgens het decreet Integraal Waterbeleid staat de CIW in voor de voorbereiding van de ontwerpen van de stroomgebiedbeheerplannen (incl. de overstromingsrisicobeheerplannen) en de bekkensecretariaten voor de ontwerpen van bekkenspecifieke delen. Het zoneringsbesluit stelt dat de VMM het ontwerp van zoneringsplan en het gebiedsdekkend uitvoeringsplan voorbereidt.

Bovendien stelt het decreet dat de stroomgebiedbeheerplannen zo opgesteld worden en de besluitvormingsprocedures op zo'n wijze verlopen dat de plannen voldoen aan de essentiële kenmerken van de milieueffectrapportage. Het door het team MER op [datum] goedgekeurde plan-MER¹ is raadpleegbaar via www.mervlaanderen.be (dossierdatabank, dossiercode PL0259).

Aan de opmaak van de SGBP is een intensief voorbereidingsproces voorafgegaan met uitgebreide analyses, modelberekeningen, besprekingen van visies en mogelijke initiatieven, ... Daarbij werden een aantal uitgangspunten gehanteerd met de bedoeling om met de voorliggende SGBP maximaal invulling te geven aan de waterdoelen, en dit op een zo effectief en efficiënt mogelijke manier. (zie verder onder punt F)

Dit alles resulteerde uiteindelijk in een maatregelenprogramma met meer dan 1.100 acties die inzetten op verschillende doelstellingen: van het verbeteren van de ecologische watertoestand, tot bescherming van bronnen voor drinkwater, het tegengaan van overstromingen en droogte, natuurdoelstellingen, sedimentbeheer en sanering van waterbodems, klimaatadaptatie, ... Het gaat daarbij om een brede waaier van Vlaanderen-brede administratieve acties, zoals het uitwerken van beleidskaders en het optimaliseren van beleidsinstrumenten, over initiatieven voor onderzoek en innovatie, tot terreinacties in specifieke waterlichamen.

2.1.6 Voorlegging ontwerpplannen via openbaar onderzoek

Van 15 september 2020 tot en met 14 maart 2021 waren de ontwerpplannen onderworpen aan een openbaar onderzoek en werd over de plannen advies gevraagd aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Mineraad), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV).

Meer informatie over de terinzagelegging en adviesvragen, de ontvangen opmerkingen en adviezen, de verwerking ervan en hoe deze heeft geresulteerd in aangepaste ontwerp-SGBP, is te lezen in de

¹ In het najaar werd het ontwerp-MER met de beoordeling van de toegevoegde Blue Deal acties en aangepast aan de opmerkingen van het openbaar onderzoek. Het aangepaste plan-MER wordt begin december voor goedkeuring ingediend bij de dienst MER.

overwegingsdocumenten bij de SGBP, die na vaststelling van de SGBP op de website van het openbaar onderzoek (www.volvanwater.be) zullen gepubliceerd worden en onder punt 2.1.8.

2.1.7 Managementdiscussie binnen de CIW over de stroomgebiedbeheerplannen

Omwille van het integrale karakter van de plannen en de vele aspecten die erin behandeld worden, zijn de SGBP zeer omvangrijk. Bovendien zijn de publieke verwachtingen over de SGBP niet altijd verenigbaar met de realiteit. Bij de uitwerking van de ontwerp-SGBP 2022-2027 werd duidelijk dat zelfs met de opgenomen extra acties en de inzet van bijkomende middelen bepaalde thema's verhinderen dat snel vooruitgang geboekt wordt bij het realiseren van de doelstellingen.

Daarom besliste de CIW om parallel aan het openbaar onderzoek binnen de commissie een aantal managementdiscussies te voeren over de thema's die de realisatie van de waterdoelstellingen belemmeren. Via een bijkomende conceptnota STROOMversnelling, die in bijlage gaat aan deze nota, worden bijkomende acties en maatregelen door de Vlaamse Regering aangekondigd.

2.1.8 Voornaamste aanpassingen aan definitieve ontwerpplannen naar aanleiding van openbaar onderzoek, en de conceptnota STROOMversnelling

Na afloop van het openbaar onderzoek is de gebiedsgerichte prioritering voor oppervlaktewater (zie 2.1.10) geëvalueerd, rekening houdende met de opmerkingen en adviezen van het openbaar onderzoek, en de conceptnota STROOMversnelling. De gebiedsgerichte prioritering werd behouden, bijstellingen naar beneden werden niet doorgevoerd. Bijstellingen naar boven waren mogelijk voor de 2 waterlichamen in de Gentse Binnenwateren dankzij bijkomende engagementen van het lokaal bestuur en de waterbeheerder.

De definitieve ontwerpplannen benadrukken extra dat de SGBP ook in de gebieden met een lagere klasse bijkomende inspanningen vragen op het gebied van uitbouw van rioleringen, bemestingsreductie, ecologisch herstel, ... Ook dit is geëxpliciteerd in de conceptnota STROOMversnelling, incl. de nodige inspanningen op het vlak van stikstof- en fosforreductie (zie 2.1.10).

Aangezien de Blue Deal pas kort voor de start van het openbaar onderzoek van de SGBP gelanceerd werd, was deze nog niet in de plannen opgenomen. De integratie resulteerde in een 70-tal bijkomende Blue deal acties. Ook de al opgenomen acties die bijdragen aan de klimaatrobuustheid van het watersysteem en een duurzaam watergebruik kregen het label Blue Deal.

D. BELANGRIJKE UITGANGSPUNTEN SGBP 2022-2027

Zoals hoger aangegeven, is getracht om met de voorliggende SGBP maximaal invulling te geven aan de waterdoelen, en dit op een zo effectief en efficiënt mogelijke manier. Volgende uitgangspunten waren daarbij richtinggevend.

2.1.9 SGBP moeten ambitieus én realistisch zijn

De watersystemen opnieuw gezond krijgen en houden, is niet eenvoudig in een regio als Vlaanderen, met een hoge bevolkingsdichtheid, een intensieve landbouw en industrie op een beperkte oppervlakte en waterlopen die in het verleden aangepast werden. Bovendien legt de kaderrichtlijn de lat hoog. De richtlijn hanteert het "one-out-all-out-principe". Dit principe houdt in dat het slechtst scorende kwaliteitselement de globale toestandsbeoordeling van het waterlichaam bepaalt.

De toestand van het oppervlaktewater en grondwater gaat gestaag vooruit, maar is nog ver af van een algemene goede watertoestand (zie 2.1.13 en 2.1.14). Daarbij komt dat het vaker voorkomen van extreme weersomstandigheden als gevolg van klimaatverandering de waterveiligheid in het gedrang kan brengen en voor een bijkomende druk op het watersysteem en de watergebruiken zorgt.

Naar aanleiding van de "fitness check" van de kaderrichtlijn Water heeft de Europese Commissie de lidstaten opgeroepen om meer ambitie te tonen, om zo maximaal de deadline voor het halen van

de doelen in 2027 te kunnen realiseren. De Commissie heeft daarbij ook aangegeven streng te zullen toezien op een voldoende implementatie van de richtlijn.

Met voorliggende plannen willen we een versnelling hoger schakelen. Door inspanningen (zowel terreinacties door waterbeheerders, als inspanningen op het vlak van stikstof- en fosforreductie) gebiedsgericht te bundelen, kunnen we een grotere impact bekomen en willen we in zo veel mogelijk oppervlaktewaterlichamen de goede watertoestand tegen 2027 bereiken/benaderen. Voor een derde van de waterlichamen wordt een goede watertoestand vooropgesteld tegen 2027 of van zodra natuurlijk herstel het toelaat.

Aan de andere kant moeten we ook realistisch zijn. In heel wat waterlichamen is de doelaafstand nog dermate groot dat het financieel en technisch gewoonweg onhaalbaar is om er in één (of zelfs twee) planperiodes de goede watertoestand te realiseren. Daar komt nog bovenop dat het natuurlijk herstel van waterlopen tijd vraagt. Zo hebben planten en dieren tijd nodig om na een verbetering van de waterkwaliteit de waterloop opnieuw te koloniseren.

Maar ook voor die waterlichamen tonen de SGBP 2022-2027 ambitie om belangrijke stappen vooruit te zetten om zo stapsgewijs de doelstellingen te kunnen realiseren. De focus ligt daarbij in eerste instantie op de fysico-chemische waterkwaliteit (met stikstof en fosfor als twee knelpuntparameters bij het behalen van een goede watertoestand) en op initiatieven met een win-win met andere doelstellingen (overstromingen, droogte, drinkwatervoorziening, landinrichting, ...). De hoge(re) aanwezigte drukken en grote(re) doelaafstand maken dat in deze gebieden tijdens de planperiode grote(re) inspanningen zullen moeten geleverd worden om de stikstof- en fosforverontreiniging te verminderen en zo gefaseerd naar een goede watertoestand toe te werken. De plandoelstellingen geven aan welke inspanning op het vlak van stikstof- en fosforreductie gerealiseerd dient te worden tijdens de planperiode (zie 2.10).

2.1.10 SGBP stellen een gebiedsgerichte aanpak voorop

Het vinden van een evenwicht tussen een voldoende ambitieuze en een haalbare aanpak vindt zijn resultante in de gebiedsgerichte aanpak van de SGBP. De gebiedsgerichte prioritering geeft een indicatie van de tijd die nodig is om de goede ecologische toestand/het goed ecologisch potentieel te behalen. Op termijn een goede watertoestand halen in alle waterlichamen blijft evenwel de ambitie.

Oppervlaktewater

De gebiedsgerichte prioritering voor oppervlaktewater bouwt voort op de speerpuntgebieden en aandachtsgebieden van de SGBP 2016-2021 en vormt een verdere verfijning daarvan met een opdeling in 6 klassen:

Speerpuntgebieden

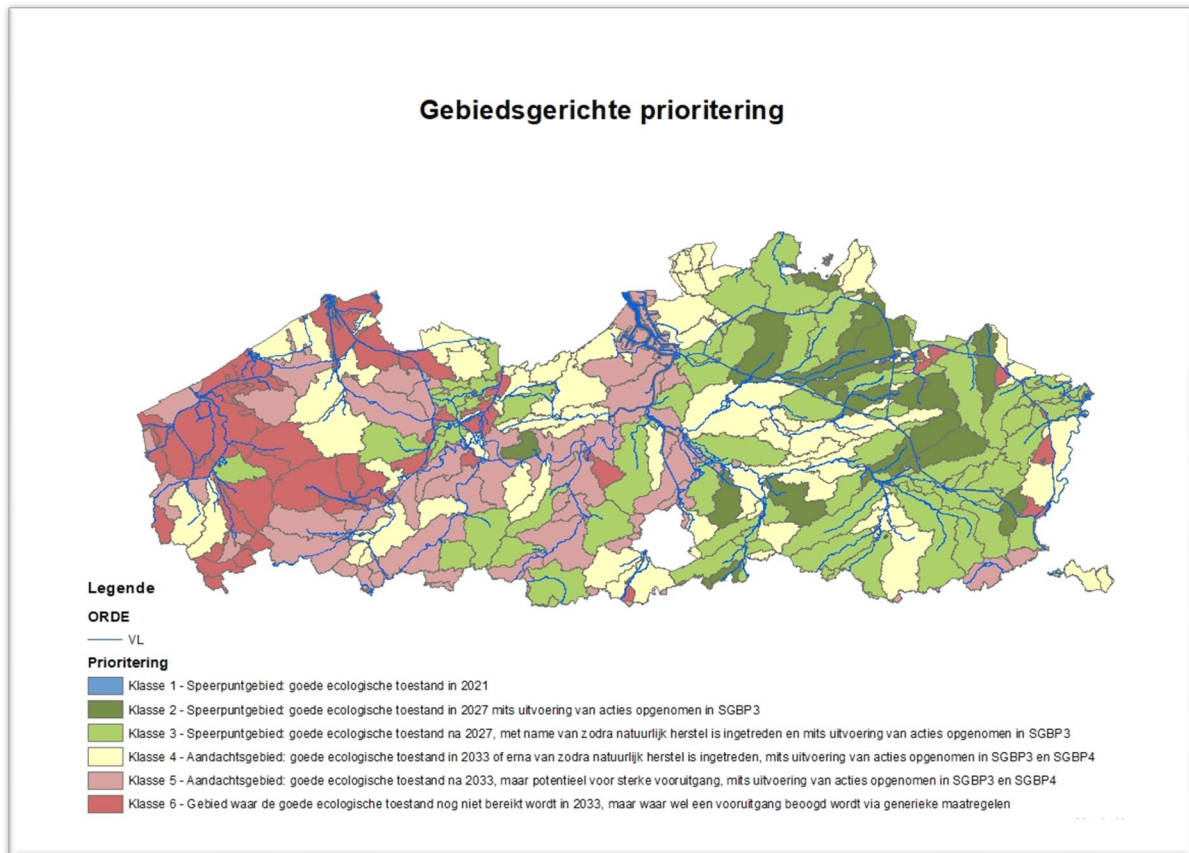
- Klasse 1: waterlichamen die ten laatste in 2021 een goede ecologische toestand hebben.
- Klasse 2: waterlichamen waarvan we verwachten dat ze in 2027, na uitvoering van het maatregelenprogramma 2022-2027, een goede ecologische toestand hebben.
- Klasse 3: waterlichamen waarvan we verwachten dat ze pas na 2027 de goede ecologische toestand zullen bereiken, dit is na uitvoering van het maatregelenprogramma 2022-2027 en van zodra na 2027 natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden.

Aandachtsgebieden

- Klasse 4: waterlichamen waarvan we verwachten dat de ecologische toestand goed kan zijn in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden), met de uitvoering van het maatregelenprogramma 2022-2027 én bijkomende acties in de periode 2028-2033.
- Klasse 5: waterlichamen waarvan we verwachten dat de ecologische toestand in 2033 nog niet goed zal zijn, maar waar wel potentieel is voor een sterke vooruitgang, omdat er win-wins mogelijk zijn met andere waterdoelstellingen of omdat er waardevolle lokale waterlichamen binnen het afstroomgebied liggen.

Andere gebieden

- Klasse 6: waterlichamen waarvoor de doelafstand nog (zeer) groot is en waarvan we verwachten dat de ecologische toestand in 2033 nog niet goed zal zijn, maar waar vooruitgang geboekt wordt via generieke maatregelen.

Voor de speerpuntgebieden hebben de waterbeheerders en andere verantwoordelijke Vlaamse overheidsdiensten alle acties die nodig geacht worden om de goede watertoestand te halen in de SGBP 2022-2027 opgenomen. Het gaat dan vooral om initiatieven als het optimaliseren van de waterhuishouding, het wegwerken van vismigratieknelpunten, structuurherstelmaatregelen aan waterlopen, waterbodemsaneringen, verminderen van de impact van overstortwerking, ...

Voor de andere gebieden wordt een verdere, graduele kwaliteitsverbetering beoogd via het generieke beleid, via win-wins met initiatieven voor de aanpak van oeverstromingen, droogte ... en door de vermindering van de stikstof- en fosforuitstoot.

Stikstof en fosfor vormen namelijk twee belangrijke knelpuntparameters voor het behalen van de goede watertoestand. De SGBP geven voor elk Vlaams oppervlaktewaterlichaam aan de hand van zogenaamde reductiedoelen en plandoelstellingen weer in welke mate de stikstof- en fosforemissies moeten verminderen om de goede watertoestand te kunnen halen.

Reductiedoelen geven de vracht die minstens aan netto emissie moet worden verminderd in het afstroomgebied van het Vlaams oppervlaktewaterlichaam om de milieukwaliteitsnorm voor stikstof en fosfor in het waterlichaam te halen. Voor de waterlichamen van klasse 2 en 3, de speerpuntgebieden, beogen we een volledige realisatie van het reductiedoel tegen 2027.

Voor de waterlichamen van klasse 4 tot 6 wordt het te realiseren reductiedoel over twee of drie planperiodes gespreid onder de vorm van plandoelstellingen. De plandoelstelling wordt voor elk oppervlaktewaterlichaam bepaald op basis van de gebiedsgerichte prioritering en de bijdrage tot het

dichten van de reductiedoelen voor N en P die tijdens de planperiode gerealiseerd moet worden. Uiteraard blijft voor alle waterlichamen gelden dat achteruitgang niet is toegestaan.

Voor waterlichamen in klasse 2 en 3 dient het volledige reductiedoel gedicht te worden in deze planperiode (2022-2027), voor waterlichamen in klasse 4, 5 en 6 wordt de inspanning over 2 of 3 planperiodes gespreid wat overeenkomt met de realisatie van 1/2de of 1/3de van het reductiedoel tijdens de planperiode.

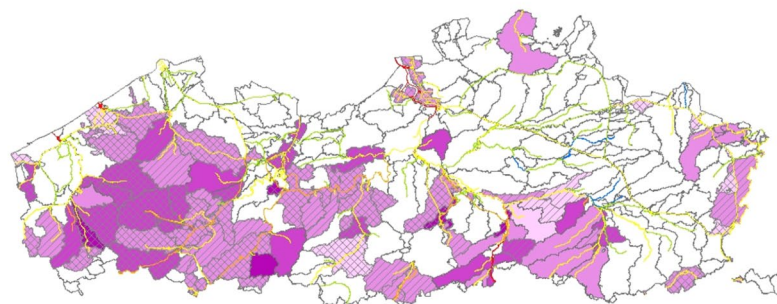
De reductiedoelen worden verdeeld over de sectoren (huishoudens te realiseren via de uitbouw van de saneringsinfrastructuur, industrie, landbouw en voor stikstof ook bronnen van atmosferische depositie) naargelang hun respectievelijke bijdrage tot de vrachtemissies in een afstroomzone.

Voor totaal N is het grootste reductiedoel gedurende de planperiode te realiseren door de landbouwsector, gevolgd door de huishoudens. Ook de vermindering van atmosferische depositie dient een belangrijke bijdrage te leveren aan de realisatie van het reductiedoel voor totaal N.

Voor totaal P is het grootste reductiedoel gedurende de planperiode te realiseren door de huishoudens, gevolgd door de landbouw.

Onderstaande figuren geven per waterlichaam de plandoelstelling weer voor respectievelijk stikstof en fosfor. Om een beeld te geven van de netto-inspanning die nog nodig is per waterlichaam wordt deze weergegeven als te realiseren netto vracht emissiereductie (kg) in het waterlichaam gedeeld door de oppervlakte van het afstroomgebied van het waterlichaam.

Plandoelstelling voor reductiedoel stikstof tijdens de planperiode 2022-2027

Legende

Toestand Nt	Bijdrage aan totaal reductiedoel	Reductiedoel per opp afstroomzone (Nt kg/ha)
— Zeer goed	▨ -33%	□ 0 of niet kwantificeerbaar
— Goed	▧ -50%	□ 0 - 1
— Matig	▩ -100%	□ 1 - 5
— Ontoereikend		□ 5 - 10
— Slecht		□ > 10

Plandoelstelling voor reductiedoel fosfor tijdens de planperiode 2022-2027

Legende

Toestand Pt	Bijdrage aan totaal reductiedoel	Reductiedoel per opp afstroomzone (Pt kg/ha)
— Goed	▨ -33%	□ 0 of niet kwantificeerbaar
— Matig	▧ -55%	□ 0 - 0,25
— Ontoereikend	▩ -100%	□ 0,25 - 0,5
— Slecht		□ 0,50 - 1
		□ > 1

Grondwater

Voor grondwater wordt het gebiedsgerichte beleid met actie- en waakgebieden en herstelprogramma's verdergezet. De impact van de lopende herstelprogramma's op de evolutie in de toestand van de grondwaterlichamen werd geanalyseerd en de herstelprogramma's en de gerelateerde actie- en waakgebieden zijn waar nodig bijgesteld. In een aantal grondwaterlichamen moet een waakttoestand ingeroepen worden omdat het grondwaterpeil ongunstig evolueert.

Overstromingen

De aanpak voor overstromingen vertrekt vanuit de principes van meerlaagse waterveiligheid en de gecombineerde inzet op preventieve, protectieve en paraatheidsverhogende maatregelen en richt zich op de gebieden met het grootste risico bij overstromingen vanuit rivieren, bij hevige regenval of vanuit de zee en dit voor overstromingen met een grote, middelgrote en kleine kans van voorkomen.

Na de waterbom die België getroffen heeft in de zomer van 2021 is een expertenpanel hoogwaterbeveiliging aan de slag gegaan om aanbevelingen uit te werken. Op basis van de conclusies van het expertenpanel zal later een addendum bij het maatregelenprogramma toegevoegd worden om Vlaanderen beter te beschermen tegen extreme neerslagevents.

Waterschaarste door droogte

Ook de aanpak voor waterschaarste door droogte is gestoeld op de principes van meerlaagse waterveiligheid. De kennis over dit thema staat nog niet zo ver om een gebiedsgerichte prioritering te kunnen uitwerken. Bij de keuze van acties is wel de voorkeur gegeven aan initiatieven die een win-win beogen met ecohydrologisch herstel van waterlopen, groenblauwe infrastructuur en/of natte natuur.

2.1.11 SGBP gaan voor een integrale aanpak en het maximaal benutten van koppelkansen

De SGBP spelen maximaal in op koppelkansen, zowel binnen het waterbeleid, als met aanpalende beleidsinitiatieven. Zo geven meerdere acties van de SGBP invulling aan het Strategisch Plan Waterbevoorrading, zijn de initiatieven die kaderen in de Blue Deal in de SGBP opgenomen, zijn inspanningen gebeurd om de watergerelateerde prioritaire maatregelen van de S-IHD-besluiten te laten doorwerken in de SGBP, geven de plandoelstellingen voor stikstof en fosfor aan waar de uitdagingen en acties voor landbouw zich situeren zodat de maatregelen opgenomen kunnen worden in het MAP7, GLB, erosiebeleid ...

Bovendien wordt vanuit de integrale benadering zoveel mogelijk gewerkt met acties die bijdragen aan meerdere waterdoelstellingen.

Ook bij de verdere concretisering en uitvoering van de opgenomen acties zal maximaal gezocht worden naar win-wins. De gebiedsgerichte werking wordt hiertoe versterkt met het oog op een maximale uitvoering van het actieprogramma van de SGBP op het terrein.

2.1.12 SGBP zijn een gezamenlijke verantwoordelijkheid en sturend voor andere beleidsinitiatieven

De SGBP maken duidelijk dat de zorg voor voldoende, proper en veilig water een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van het Vlaamse bestuursniveau, de lokale bestuursniveaus én de watergebruikers.

Beleidskeuzes en -initiatieven in andere beleidsdomeinen bepalen immers mee of de vooropgestelde doelstellingen van de SGBP 2022-2027 kunnen gehaald worden. Met de SGBP willen we aan die initiatieven richting geven zodat ze voldoende rekening kunnen houden met het watersysteem en de waterdoelen, en dit vanuit het uitgangspunt van gedeelde verantwoordelijkheid.

In die zin bieden de reductiedoelen voor stikstof en fosfor zicht op de inspanningen die nodig zijn voor de uitbouw van de saneringsinfrastructuur en door de industrie en landbouw. Ze vormen daarmee een kompas om verdere invulling te geven aan de uitbouw van de saneringsinfrastructuur en aan de in het Regeerakkoord voorgenomen maximale afstemming van het mestbeleid, het erosiebeleid en het nieuwe landbouwbeleid op de SGBP.

Voor de uitbouw van de saneringsinfrastructuur zijn de reductiedoelen vertaald naar te saneren inwonerequivalenten (IE) door de verantwoordelijke actoren (gemeentelijk/bovengemeentelijk). Om de doorvertaling naar de praktijk in goede banen te leiden, te financieren en uit te voeren, zijn in de conceptnota STROOMversnelling beleidsmaatregelen opgenomen.

Ten opzichte van de sectoren saneringsinfrastructuur en landbouw zijn de reductiedoelen voor stikstof en fosfor voor de industrie vaak beperkt. De doorvertaling naar maatregelen kadert in de omgevingsvergunning en de Wezer-impactbeoordeling.

Ook voor de sector landbouw werden de reductiedoelen nog niet doorvertaald in concrete acties maar geven de plandoelstellingen wel aan waar de uitdagingen en mogelijke acties voor landbouw zich situeren, zodat de noodzakelijke maatregelen opgenomen kunnen worden in het MAP7, GLB en erosiebeleid. Een verdere aanscherping van het erosie- en mestbeleid in waterlichamen waar het aandeel van de landbouw in het reductiedoel niet ingevuld geraakt met de huidige maatregelen, is noodzakelijk. De inzet van ondersteunende interventies uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (zoals ecoregelingen, beheerovereenkomsten of niet-productieve investeringen) zal eveneens nodig zijn.

Voor de atmosferische depositie werd eveneens een aandeel in het reductiedoel stikstof berekend, maar concrete acties maken deel uit van de Programmatische Aanpak Stikstof.

E. ACTUELE WATERTOESTAND EN VOORTGANG T.O.V. VORIGE PLANPERIODE

Het bereiken van de goede watertoestand wordt voor het oppervlaktewater getoetst aan de hand van 5 biologische elementen (fytoplankton, fyto-benthos, macrofyten, macro-invertebraten en vissen), ondersteunende fysico-chemische parameters zoals zuurstof en nutriënten, verontreinigende stoffen waaronder metalen en pesticiden, en hydromorfologische indicatoren zoals bijvoorbeeld het profiel, de bedding en de oever.

Voor grondwater wordt gebruik gemaakt van kwantitatieve indicatoren zoals waterpeil en chemische indicatoren waaronder zouten en verontreiniging door nutriënten.

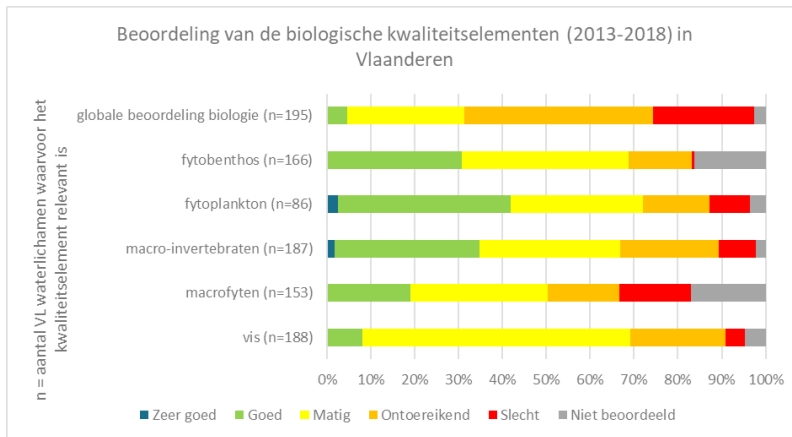
Het slechtst scorende element bepaalt de algemene toestand van het waterlichaam, op basis van het “one out, all out”-principe.

De toestand van een waterlichaam mag niet verslechteren, op een aantal uitzonderingen na, zoals bij extreme weersomstandigheden of omwille van nieuwe ontwikkelingen van groot maatschappelijk belang.

2.1.13 Oppervlaktewater

Hoewel de kwaliteit van het oppervlaktewater in het algemeen en zeker op niveau van individuele kwaliteitselementen licht gunstig evolueert, verkeert vandaag maar 1 van de 195 Vlaamse oppervlaktewaterlichamen in een goede ecologische toestand zoals door Europa vooropgesteld tegen 2015/2027 (mits termijnverlenging).

De beoordeling van de individuele parameters geeft wel een genuanceerder beeld. Zo schommelt het percentage relevante waterlichamen dat minstens de beoordeling “goed” behaalt voor een biologische parameter tussen 8% voor “vis” en 42% voor “fytoplankton”. 9 waterlichamen behalen de goede toestand voor alle gemeten biologische elementen (dus zonder rekening te houden met fysico-chemische parameters).

De globale beoordeling van de fysico-chemische die ondersteunend is aan de biologie, is gebaseerd op vijf “gidsparementen”: totaal fosfor, totaal stikstof, geleidbaarheid, zuurtegraad (pH) en concentratie opgeloste zuurstof. 7 van de 195 waterlichamen behalen minstens de beoordeling “goed” voor alle algemene fysico-chemische parameters. Het percentage waterlichamen dat minstens de beoordeling “goed” behaalt voor een parameter schommelt tussen 10% voor “totaal fosfor” en 71% voor “pH”.

Over het algemeen is een positieve evolutie waarneembaar. Algemeen kan gesteld worden dat er voor 4 van de 5 biologische kwaliteitselementen (macro-invertebraten, macrofyten, vissen en fyto-benthos) een verbetering is over de periode 2007-2018. De sterkste verbetering wordt genoteerd voor macro-invertebraten.

Ook voor de meeste fysico-chemische parameters zijn er meer locaties met een vooruitgang dan met een achteruitgang. Omwille van een aantal “alomtegenwoordige stoffen”, zoals heptachloorepoxide, PFOS en kwik in biota, is de chemische toestand nergens goed.

Ook de hydromorfologie van waterlopen – de variatie in stroomsnelheden, de variatie in diepte en breedte, de structuur van de rivierbedding, de oevers – is over het algemeen ontoereikend.

2.1.14 Grondwater

Rekening houdend met zowel de chemische als de kwantitatieve toestand bevinden 15 van de 42 grondwaterlichamen zich in een goede toestand (t.o.v. 8 waterlichamen in de SGBP 2016-2021).

Ten opzichte van vorige planperiode is een vooruitgang in de kwantitatieve toestand opgetekend in twee gespannen grondwaterlichamen, maar een achteruitgang in één gespannen grondwaterlichaam (Kolenkalk, waarvoor verdere grensoverschrijdende afstemming nodig is) en twee freatische grondwaterlichamen (een gevolg van het cumulatief neerslagtekort). De chemische toestand gaat er op vooruit in 10 grondwaterlichamen.

F. WIJZIGINGEN T.O.V. VORIGE PLANPERIODE

Naast de uitgangspunten vermeld onder punt F zijn ook nog volgende aanpassingen gebeurd ten opzichte van de SGBP 2016-2021.

2.1.15 Karakterisering van het oppervlaktewater

Aan de afbakening en de karakterisering van de waterlichamen voor de periode 2022-2027 zijn een aantal correcties doorgevoerd. Kanalen werden aan de bekkengrenzen geknipt zodat alle waterlichamen 1 op 1 toewijsbaar zijn aan een bekken.

Het Zwin (VL05_23) wijzigt van kustwater naar overgangswater omdat het sinds de inrichtingswerken in verbinding staat met het hinterland. Van 4 waterlichamen wijzigt het statuut. Kleine Nete I (VL11_126), Grote Laak (VL05_122) en Weesbeek (VL05_90), die tot nog toe als sterk veranderd aangeduid waren, krijgen het statuut natuurlijk waterlichaam. Uit monitoring blijkt dat de hydromorfologie van deze waterlopen goed is. Zwartwater (VL05_118) wijzigt van natuurlijk naar sterk veranderd waterlichaam omwille van de toewijzing van het nuttig doel “bescherming tegen overstromingen”.

Een verdere verfijning van de afbakening van waterlichamen, met een afzonderlijk afdoend beschermingskader voor grachten, is voorzien tijdens de planperiode. De bedoeling is om naar de toekomst toe enkel nog de bevaarbare waterlopen en de onbevaarbare, gerangschikte waterlopen als waterlichaam aan te duiden en grachten niet langer tot een waterlichaam te rekenen, waarbij voor grachten een afzonderlijk, afdoend beschermingskader wordt voorzien.

2.1.16 Register van beschermde gebieden

Het register van beschermde gebieden is op volgende punten aangepast:

- De Spuikom in Oostende, die (opnieuw) tijdelijk geopend is als productiegebied voor schelpdieren wordt aangeduid als “gebied met economisch waardevolle waterflora en -fauna”.
- Om invulling te geven aan de nieuwe Europese drinkwaterrichtlijn (RL 2020/2184) worden de onttrekkingsgebieden voor drinkwaterwinning uit oppervlaktewater en uit grondwater opgenomen in het register van beschermde gebieden.
- De grondwaterafhankelijke terrestrische ecosystemen (GWATES) zijn uitgebreid van 404 tot 660 (veelal kleinere) GWATES.

2.1.17 Milieudoelstellingen voor oppervlaktewater en grondwater

- De SGBP 2022-2027 bevatten voorstellen voor wijzigingen aan de milieudoelstellingen voor oppervlaktewater. De wijzigingsvoorstellen zullen via een afzonderlijk besluit tot aanpassing van titel II van het VLAREM voorgelegd worden.
 - Voor de gevaarlijke stoffen worden aangepaste normen voorgesteld voor dimethoaat, molybdeen en vinylchloride en voor vier nog niet genormeerde stoffen, bisfenol A, terbutylazine, imidacloprid en demethenamid, worden normen voorgesteld.
 - 28 stoffen, die nergens meer gemeten worden boven de milieukwaliteitsnorm en niet meer geloosd worden of vergund zijn, worden niet langer beschouwd als specifiek verontreinigende stof. Voor deze stoffen wordt voorgesteld om de wettelijke milieukwaliteitsnorm te schrappen.
- Voor sterk veranderde en kunstmatige waterlichamen wordt de ecologische beoordeling afgetoetst aan het goed ecologisch potentieel (GEP) dat waterlichaamspecifiek is en opgenomen wordt in de SGBP. Voor de Voer (VL05_87) is het GEP voor vis aangepast en Zwartwater (VL05_118), waarvan het statuut wijzigde naar sterk veranderd waterlichaam, krijgt een GEP voor macrofyten.
- De vroegere afbakening van mengzones is nu volledig geïntegreerd in een ruimer stappenplan om de impact van lozingen op de ontvangende waterloop te bepalen, daarbij rekening houdend met het Wezer-arrest.
- Ten opzichte van de SGBP 2016-2021 zijn de achtergrondniveaus en de drempelwaarden voor grondwater gewijzigd (via besluit Vlaamse regering van 20 mei 2016).
- De oppervlaktewaterlichamen waarop strengere doelstellingen voor speciale beschermingszones van toepassing zijn, zijn geactualiseerd, o.m. op basis van de nieuwe doelenkaarten voor beekprik, rivierdonderpad, kleine modderkruiper en het habitat voor stromende wateren (habitat 3260).

2.1.18 Visievorming

Met dit plan worden 7 overstromingsgebieden afgebakend: 1 in het Benedenscheldebekken, 1 in het Bovenscheldebekken, 2 in het Dijle-Zennebekken en 3 in het Maasbekken. In afgebakende overstromingsgebieden zijn de financiële instrumenten recht van voorkoop, aankoopplicht en vergoedingsplicht van het decreet Integraal Waterbeleid van toepassing.

2.1.19 Afwijkingen

Bij de evaluatie van de SGBP 2016-2021 en de rapportering van de afwijkingen door de lidstaten heeft de Europese Commissie vastgesteld dat er twee mogelijke interpretaties zijn voor de invulling van afwijkingen:

- de “state of play”-benadering, waarbij geëvalueerd wordt of de doelstellingen bereikt worden naar aanleiding van de 6-jaarlijkse herziening van het SGBP.
- de “forecast”-benadering, waarbij geëvalueerd wordt of de doelstellingen zullen bereikt worden na uitvoering van (de herziening van) het SGBP.

De Commissie beschouwt de “state of play”-benadering als beter aansluitend bij de kaderrichtlijn Water. Vlaanderen hanteerde tot hiertoe de “forecast”-benadering maar past voor de SGBP 2022-2027 de “state of play”-benadering toe. Voor alle waterlichamen die eind 2021 de goede watertoestand niet bereiken, wordt in de SGBP 2022-2027 daarom enkel gebruik gemaakt van de afwijking termijnverlenging. Ten behoeve van de volgende SGBP zullen de afwijkingen opnieuw moeten onderzocht en gemotiveerd worden, waarbij de kaderrichtlijn Water de mogelijkheid om gebruik te maken van de afwijking termijnverlenging na 2027 inperkt (enkel nog als natuurlijke omstandigheden de tijdige verbetering van de toestand beletten).

G. PUBLICATIE BIJ UITTREKSEL

Overeenkomstig artikel 1.6.2.6 van het decreet Integraal Waterbeleid worden de stroomgebiedbeheerplannen bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en worden ze door de CIW digitaal ter beschikking gesteld. Dat laatste zal gebeuren via de website <http://sgbp.integraalwaterbeleid.be>.

Volgende onderdelen van de stroomgebiedbeheerplannen worden bij uittreksel gepubliceerd:

Informatie over de waterlichamen:

- de karakterisering van de Vlaamse oppervlaktewaterlichamen en de lokale oppervlaktewaterlichamen van 1ste orde (indeling in categorie, type en statuut);
- de klassenindeling (zeer goed – goed – matig – ontoereikend – slecht) voor de categorieën rivieren, overgangswateren en meren;
- het goed ecologisch potentieel (GEP) voor fysisch-chemische parameters (opgeloste zuurstof, sulfaat, geleidbaarheid, chloride) voor de Vlaamse waterlichamen;
- de aangepaste klassengrenzen per waterlichaam in het kader van het goed ecologisch potentieel (GEP), voor de parameters sulfaat, geleidbaarheid en chloride;
- de aangepaste klassengrenzen per waterlichaamtype in het kader van het goed ecologisch potentieel (GEP), voor de parameter opgeloste zuurstof;
- het goed ecologisch potentieel (GEP) voor biologische parameters (fytoplankton, fyto benthos, macrofyten, macro-invertebraten, vissen) voor de Vlaamse waterlichamen, per waterlichaam, voor de categorieën rivieren, overgangswateren en meren;
- de aangepaste klassengrenzen per waterlichaam in het kader van het goed ecologisch potentieel (GEP), voor de biologische kwaliteitselementen voor de categorieën rivieren, overgangswateren en meren.

- overzicht van de te realiseren reductie stikstof en fosfor per waterlichaam en per sector Plandoelstellingen 2022-2027 (SGBP Vlaams Deel – bijlage 2 – tabel 4)

Informatie over de beschermde gebieden

- de onttrekkingsgebieden, dit zijn de gebieden waarbinnen de oppervlaktewaterlichamen gelegen zijn die zorgen voor de voeding van de drinkwaterproductiecentra.

Informatie over de afbakening van overstromingsgebieden:

- de kaart met de afbakeningen van overstromingsgebieden;
- de lijst van kadastrale percelen die geheel of gedeeltelijk binnen de afbakeningen gelegen zijn.

Informatie met betrekking tot de definitieve herziene zoneringsplannen en de definitieve gebiedsdekkende uitvoeringsplannen:

- de lijst van herziene zoneringsplannen die onderdeel uitmaken van het stroomgebiedbeheerplan;
- de lijst van gebiedsdekkende uitvoeringsplannen die onderdeel uitmaken van het stroomgebiedbeheerplan;
- de voorwaarden voor het afwijken van de projectvolgorde van de GUP's en uitzonderingen op de aanleg van een gescheiden stelsel.

H. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1 stelt de stroomgebiedbeheerplannen voor de Schelde en voor de Maas voor de planperiode 2022-2027 vast.

Het somt ook de planonderdelen op waaruit de stroomgebiedbeheerplannen bestaan: het beheerplan voor de Vlaamse delen van de stroomgebiedsdistricten van Schelde en Maas, elf bekkenspecifieke delen, zes grondwatersysteemspecifieke delen, een maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen, herziene zoneringsplannen en herziene gebiedsdekkende uitvoeringsplannen.

Het stroomgebiedbeheerplan bepaalt de hoofdlijnen van het integraal waterbeleid voor het desbetreffende stroomgebiedsdistrict, met inbegrip van de voorgenomen maatregelen en acties, middelen en termijnen om de doelstellingen ervan te bereiken. Er worden tevens bekkenspecifieke en grondwatersysteemspecifieke delen opgemaakt, aldus artikel 1.6.2.4. van het DIWB. Daarnaast stelt het DIWB (art. 1.7.4.1.) dat de Vlaamse Regering voor elk stroomgebiedsdistrict afzonderlijk of voor het Vlaamse Gewest in zijn geheel een maatregelenprogramma vaststelt.

En volgens het Zoneringsbesluit (art. 10 en 11) worden de herziene definitieve zoneringsplannen opgenomen in de SGBP en maken de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen onderdeel uit van de SGBP.

Artikel 2 gaat in op de bekendmaking van de definitieve plannen.

Overeenkomstig artikel 1.6.2.6 van het decreet Integraal Waterbeleid worden de vastgestelde stroomgebiedbeheerplannen bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en digitaal beschikbaar gesteld door de CIW. De zoneringsplannen (2008-2009) werden overeenkomstig artikel 10 van het Zoneringsbesluit bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en ter inzage gelegd bij de gemeenten. Naar analogie hiervan worden de herziene definitieve zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen, die onderdeel uitmaken van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027, ook ter inzage gelegd bij de gemeenten.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Bij de opmaak van het SGBP3 is voor de circa 1100 acties een kostenraming van de investeringskosten en de operationele kosten opgemaakt. Daarbij moest ook telkens geschat worden wat het beschikbare aandeel was van het investerings- en operationele budget. Op die manier is een schatting mogelijk van het totale kostenplaatje voor de periode 2022 – 2027. En in tweede orde welk deel van die geraamde kosten beschikbaar geacht wordt en welk deel niet. De kostencijfers zijn opgenomen in hoofdstuk 6 van het maatregelenprogramma. Tabel 6.4 11 bevat het overzicht voor het maatregelenprogramma op schaal Vlaanderen, de grondwatersysteemspecifieke delen en de 11 bekken-specifieke delen. De maatregelen voor bescherming tegen overstromingen bestaan uit zowel generieke als waterlichaamspecifieke acties.

De financiële meervraag voor dit stroomgebiedbeheerplan zal aan bod komen bij de begrotingsopmaak 2023. Deze nota bevat nog geen financiële engagementen.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget. Het akkoord van de minister, bevoegd voor de bestuurszaken, is derhalve niet vereist.

In lijn met de conceptnota STROOMversnelling (zie bijlage) wordt versterkt ingezet op handhaving (actie 7B.L_0016) en gebiedsgerichte werking en programmamanagement STROOMversnelling (9_C_0055).

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het maatregelenprogramma bevat een reeks waterlichaamspecifieke acties in de 11 bekken-specifieke delen waarin lokale besturen (gemeenten, polders en wateringen) en provinciale besturen zich mee opgegeven hebben als initiatiefnemer en (gedeeltelijke) financier. Het betreft acties met een geraamde investeringskost van 16,3 miljoen euro voor de gemeenten, 17,6 miljoen euro voor de polders en wateringen en 29,8 miljoen euro voor de provincies. Het grootste deel van dit budget werd door die lokale besturen tijdens de planopmaak als nog niet beschikbaar ingeschat.

4 VERDER TRAJECT

De definitieve stroomgebiedbeheerplannen zullen aan de Europese Commissie gerapporteerd worden.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas (2022-2027), met inbegrip van het maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen, de herziene zoneringsplannen en de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen;

2° haar goedkeuring te geven aan de conceptnota “de grote STROOMversnelling”

3° de financiële meervraag voor dit stroomgebiedbeheerplan aan bod te laten komen bij de begrotingsopmaak 2023.

4° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten met de uitvoering van deze beslissing en het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia PEETERS

Bijlagen:

2. het goed te keuren ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas (2016-2021), met inbegrip van het maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen, de herziene zoneringsplannen en de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen;
3. het advies van de Inspectie van Financiën;
4. conceptnota “de grote STROOMversnelling”
5. het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 voor de Vlaamse delen van de stroomgebiedsdistricten van Schelde en Maas
 - 5.1 het beheerplan voor het Vlaamse deel van de stroomgebiedsdistricten van Schelde en Maas
 - 5.2 de bekkenspecifieke delen voor de 11 bekkens
 - 5.3 de grondwaterspecifieke delen
 - 5.4 het maatregelenprogramma
 - 5.5 zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen